

सीतारमेश बहुमुखी क्याम्पस

बुद्धशान्ति-१, भाषा

स्थान: २०८७

सीतारमेश बहुमुखी क्याम्पसको धरान स्थित बुढासुन्बा, दल्लकाली, पिण्डेश्वरी साथै भेडेटार, नमस्ते भरना र मूलधाट अवलोकनको भ्रमण प्रतिवेदन २०८०

प्रस्तुतकर्ता

अनिष्ट भट्टराई

सीतारमेश बहुमुखी क्याम्पस
बुद्धशान्ति-१, भाषा

विषयसूची

- १) पृष्ठभूमी/परिचय
- २) भ्रमणका उद्देश्यहरु
- ३) भ्रमण गतिविधि र उपलब्धि
- ४) भ्रमणका स्वलपक्षहरु
- ५) भ्रमणका दुलर्वपक्षहरु
- ६) निष्कर्ष तथा सुभावहरु
- ७) शैक्षिक भ्रमण आन्दाजी र खर्च विवरण
- ८) भ्रमण कार्यक्रममा सहभागीहरुको नामावली

१. पृष्ठभूमी/परिचयः

मानिसको जीवन अमुत्य रहेको छ । मानिस शिक्षित र दिक्षित हुन् उसले ज्ञान आज्ञन गरिरहनु आवश्यक हुन्छ । मानिसको जीवनमा हुने सुख, दुःख, उतार चढाव आदि विभिन्न कुराहरुले थप अनुभव र सिकाईमा वृद्धि हुँदै जान्छ । कुनै पनि कुराको बारेमा ज्ञान हासिल गर्न त्यसको बारेमा सुन्दा भन्दा प्रत्यक्ष अवलोकन गर्दा सिकाई दीगो बन्दछ । शैक्षिक भ्रमणहरुले कक्षाकोठाको पर्खालहरुको सीमाभन्दा बाहिर एउटा क्षेत्रको ढोका खोल्दैन् जहाँ सैद्धान्तिक ज्ञान मूर्त अनुभवहरुमा रूपान्तरण हुन्दैन् । आफ्नो शैक्षिक संस्थाहरुको परिचय परिवेशबाट टाढा रहेर विद्यार्थीहरुले विभिन्न परिस्थितिहरुमा अनुकूलन गर्न र आफ्ना साथीहरुसँग सहकार्य गर्न सिद्धैन् । यी अनुभवहरुले स्वतन्त्रता र लचिलोपनको भावना पैदा गर्दछ जुन शैक्षिक क्षेत्रभन्दा बाहिर हुन्छ । शैक्षिक भ्रमणले परिवर्तनकारी अनुभवका रूपमा काम गर्दछ जुन परम्परागत सिकाइ विधिहरुभन्दा फरक हुन्छ । यी भ्रमणहरुले विद्यार्थीहरुको शैक्षिक यात्रालाई समृद्ध बनाउँदै साथै उनीहरुको समग्र वृद्धिमा योगदान दिन्छ । प्रत्यक्ष अवलोकन भ्रमण गरी ज्ञानको दायरालाई फराकिलो बनाउने साथै मनोरञ्जन तथा विभिन्न अनुभव हासिल गर्ने उद्देश्यका साथ सीतारमेश बहुमुखी क्याम्पस, बुद्धशान्ति-१ ले मिति २०८०/०८/०६ गतेका दिन वि.वि.एस दोस्रो वर्ष र वि.एड दोस्रो वर्ष (पुरानो व्याच) का विद्यार्थीहरुको लागि १ दिने शैक्षिक भ्रमण आयोजना गरेको थियो । यसबाट सहभागी विद्यार्थीहरुलाई सामाजिक, सांस्कृतिक, धार्मिक, प्राकृतिक जस्ता विविध कुराहरुको बारेमा प्रत्यक्ष देख्ने र बुझ्ने एउटा अवसर प्राप्त भएको थियो । यसैसँग सम्बन्धित विभिन्न क्षेत्रलाई समेटेर यो प्रतिवेदन तयार गरिएको छ ।

सीतारमेश बहुमुखी क्याम्पस स्नातक पढाई हुने बुद्धशान्ति कै एकमात्र क्याम्पस हो । यसको स्थापना २०६७ सालमा भएको हो । विगत १३ वर्ष देखि यस क्षेत्रमा शिक्षाको ज्योति फैलाउन यसले महत्वपूर्ण भूमिका खेल्दै आएको छ । क्याम्पसले अतिरिक्त क्रियाकलापमा पनि महत्वपूर्ण भूमिका खेल्दै आएको छ । क्याम्पसको वार्षिक कार्ययोजना अन्तर्गत सबै संकायका विद्यार्थीहरुलाई वर्षमा एकपटक शैक्षिक अवलोकन भ्रमणको आयोजना गर्ने उल्लेख गरिएको छ । यस वर्षको भ्रमणको व्यवस्थानपनको लागि वि.वि.एस दोस्रो वर्षमा अध्ययनरत साथीहरु विपुल ढकाल र कृसला अधिकारीलाई दिइएको थियो । साथै उनीहरुको नेतृत्वमा म (अनिष भट्राई) लगायत अन्य साथीहरुको पनि सहभागी रहेको थियो । प्रतिवेदनको जिम्मा भने म (अनिष भट्राई) लाई दिइएको थियो । शैक्षिक भ्रमणका लागि विभिन्न ठाउँहरुको नाम आएको थियो तर अन्त्यमा सबैको सहमतमा धरान स्थित बुढासुब्बा, दन्तकाली, पिण्डेश्वरी साथै भेडेटार, नमस्ते भरना र मूलघाट तमोर खोलाको अवलोकन गर्ने निर्णय गरियो । भ्रमणको लागि क्याम्पसबाट रु ५००० सहयोग भएको थियो र प्रत्येक विद्यार्थीबाट रु १००० संकलन गर्ने निर्णय गरियो । शैक्षिक भ्रमणको लागि ३६ सिटको बस रिज्म गरेका थिएँ साथै ४२ जना विद्यार्थी र एक शिक्षक जाने निर्णय गर्न्याँ । हाम्रो भ्रमण शुक्रबारको दिन थियो, विहिबारको अन्तिम कक्षामा क्याम्पस प्रमुख आदरणीय पृष्ठ रिजाल सरले आधारभूत जानकारी दिनुभयो साथै अनुशासनलाई विशेष ख्याल राख्न पनि निर्देशन दिनुभयो । छुट्टी भएपछि सबैजना आ-आफ्नो घर जानुभयो, हामी ४ जना (विपुल ढकाल, आदित्य दंगाल, अभय अधिकारी र अनिष भट्राई) ले भने ४ कार्टुन पानी, ४ दर्जन विस्कुटको व्यवस्थापन गर्न्याँ साथै क्याम्पसको लेटरप्याडमा भ्रमणमा सहभागी हुन विद्यार्थी र शिक्षकको नामावली र व्यानर व्यवस्थापनमा केहि समय लान्ने भएकाले २ बजे तिर क्याम्पसमा पुनःआएर सबै व्यवस्थापन गरि आ-आफ्नो घर तर्फ लाग्न्याँ ।

२) भ्रमणको उद्देश्यहरू:

कुनै पनि शैक्षिक भ्रमण एवं अवलोकनको उद्देश्य स्पष्ट हुन जस्ती छ । उद्देश्य विना कुनै पनि कार्य सफल हुन सक्दैन । हाम्रो भ्रमणको उद्देश्य देहाय बमोजिम प्रस्तुत गरिएको छ :

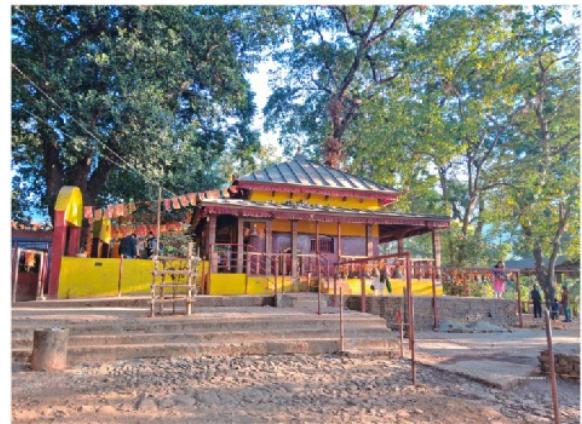
- सैद्धान्तिक ज्ञानलाई प्रयोगात्मक सिकाइमा रूपान्तरण गर्न,
- धार्मिक, सांस्कृतिक तथा ऐतिहासिक क्षेत्रको अवलोकन गर्न,
- अन्तरव्यक्तिगत सिपहरु विकास गर्न र साथीहरुसँग बलियो सम्बन्ध स्थापित गर्न,
- सामाजिक परिस्थितहरुमा विद्यार्थीलाई अनुकूलन गर्न,
- मनोरञ्जन गर्न,
- भौगोलिक विविधताको बारेमा जानकारी लिन ।

३) भ्रमण गतिविधि र उपलब्धी:

हाम्रो योजना अनुसार मिति २०८०/०५/०६ गतेका दिन विहान ४:३० बजे सबै जना भेला भइसकेका थिएँ, बस पनि आइसकेको थियो । केही साथीहरु बसमा चढिसक्नुभएको थियो त केही साथीहरु व्यानर मिलाउँदै हुनुहुन्थ्यो । सबै सरसामानको व्यवस्थापन भएपछि ४:३५ बजे हामी ४२ जना विद्यार्थी, एक शिक्षक, १ चालक गरी ४४ जना क्याम्पसबाट हिँयैँ । हामी ४:४५ मा चारआली पुग्यैँ, चारआली मै रहेको पाउ पाठिभरा सँग हाम्रो भ्रमण सफल होस् भन्ने प्रार्थना गर्दै अगाडि बढ्यैँ । दुर्गापुर पुगेपछि हामीले केही बेर सहचालकको प्रतिक्षा गर्न्यैँ र त्यस पछि हाम्रो यात्रा अगाडि बढ्यो । हामी ५:३५ मा दमक, ६:३० मा सुन्दर हरैचा, ६:४८ मा इटहरी हुँदै ७:१३ मा धरान पुग्यैँ । धनारमा बुढासुब्बा, दन्तकाली र पिण्डेश्वरीको दर्शन गरियो ।

बुढासुब्बा

बुढासुब्बा मन्दिर एक प्रसिद्ध धार्मिक मन्दिर हो । यहाँ देश तथा विदेशबाट भक्तजन आई पुजा आरधना गर्ने गर्दैन् । यो नेपालको धरान स्थित विजयपुरमा अवस्थित छ । धरानबजारबाट केही कि.मी यात्रा गरेपछि बुढासुब्बा मन्दिर पुग्न सकिन्छ । यसले मानिसको मनोकांक्षा पुरा गर्ने र त्यहाँ आउने मानिसलाई सौभाग्य प्राप्त हुने जनविश्वास रहेको छ । किमदल्ती अनुसार एक दिन बुढा सुब्बा र उनकी पत्नी सुब्बेनीले गुलेली र मटाडग्राले शिकार गर्दै थिए । एक दिन भुलबस कागलाई गुलेली हान्दा बाँसको टुप्पोलाई मटडग्राले लाग्यो र बाँसको टुप्पो भाँचिएर भन्यो । त्यो दिन देखि बाँसको टुप्पो कहिले पलाएन र त्यस स्थानमा कहिले पनि काग आएनल भन्ने प्राचिन जनविश्वास रहेको छ । यहाँ रहेको बाँसमा प्रेमी प्रेमिकाको नाम लेखदा उनीहरुको माया प्रेम सफल हुन्छ भन्ने विश्वास रहेको थियो तर यसरी नाम लेखदा बाँसहरु सुक्ल र मर्न थालेपछि बाँसमा धागो बाध्ने चलन रहेको छ । त्यसपछि हाम्रो यात्रा दन्तकाली तर्फ भयो ।

दन्तकाली

दन्तकाली मन्दिर नेपालको प्राचिन मन्दिर मध्येको एक मन्दिर हो । यो धरान स्थित विजयपुरमा अवस्थित छ । किमदन्ती अनुसार भगवान् शिवले सती देवीको मृत शरिरलाई बोकर हिँडै गर्दा सती देवीको दाँत पतन भई शक्ति पिठको रूपमा स्थापित भएको मान्यता रहेको छ । यो मन्दिरको बारेमा स्वस्थानी ब्रत कथामा समेत उल्लेख गरिएको छ । यस मन्दिरमा देश तथा विदेशबाट भक्तजन आइ पुजा आरधना गर्ने गर्दछन् । यहाँ भाकल अनुसार बोका तथा राँगाको वली दिने तथा परेवा उडाउने पनि चलन रहेको छ । त्यसपछि हाम्रो यात्रा पिण्डेश्वरी तर्फ भयो ।

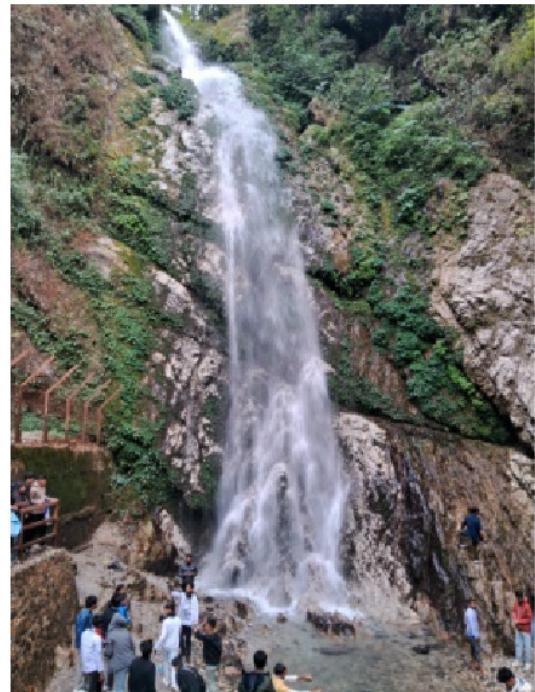

पिण्डेश्वरी

पिण्डेश्वरी मन्दिर नेपालको एक प्राचिन र प्रसिद्ध मन्दिर हो । यो धरानमा रहेको छ । पौराणिक मान्यता अनुसार देवता र दानव मिली समुन्द्र मन्थन गर्दा निस्किएको अमृतले भरिएको घढालाई दानवबाट जोगाई यस स्थानमा ल्याई पुन्याएर शिवलिङ्गको रूपमा स्थापित गरेको भन्ने कुरा पुराण एवम धर्म शास्त्रहरूमा उल्लेख गरिएको छ । यस मन्दिरमा अमृत पिण्ड पिण्डेश्वरको रूपमा भगवान शंकरको पुजा गर्ने गरिन्छ ।

धरानको तिनवटै मन्दिरको दर्शन गरेपछि हामी ५:१८ मा हाम्रो अर्को यात्रा नमस्ते भरना तर्फ अधि बढ्याँ । बाटोमा साथीहरु नाच्दै गाउँदै रमाइलो गर्दै हुलुहुन्ध्यो, हामीभने चालक सँग देशको राजनैतिक अवस्था साथै अन्य कुराहरुको बारेमा गफ गर्दै थियाँ । केहिबेर पछि साथीहरु नाच्न छाडेर आ-आफ्नो ठाउँमा बस्नुभयो, सायद भोकले सिमा नाघेर होला । खाना भने नमस्ते भरना छेउको होटलमा अर्डर भइसकेको थियो । बाटोमा मनै लोभ्याउने हिमाल हैँदै हामी १०:३० मा नमस्ते भरनाको प्रवेशद्वार पुग्याँ । सबैजनाले खाना खाइसकेपछि हामी नमस्ते भरना तर्फ अधि बढ्याँ । होटलबाट नमस्ते भरना करिब २ कि.मी टाढा रहेछ । केही पर पुगे पछि टिकट काउन्टरमा टिकट काट्याँ, टिकट प्रतिव्यक्ति रु.४० को दरले रहेछ धेरै विद्यार्थी भएकोले ३५ जनाको मात्र टिकट लाग्याँ । त्यसपछि हामी अधि बढ्याँ बाटो उकालो ओरालो रहेछ करिब २० मिनेट हिडेपछि हामी नमस्ते भरना पुग्याँ । नमस्ते भरन देखिपछि हाम्रो थकान आफै हट्यो । नमस्ते भरना धनकुटाको

महत्वपूर्ण पर्यटकीय स्थल रहेको छ । यहाँ देश तथा विदेशबाट विभिन्न पर्यटकरु अवलोकन गर्न आउने गर्दछन् । नमस्ते भरना अवलोकन गरेपछि हामी सबैजना पहिलेको स्थानमा भेला भई शुपिड फोटो लिइ अर्को गन्तव्य मूलधाट तमोर खोला तर्फ अघि बढ्याँ । साथीहरुसँग जोशा, जाँगर, उमड्ग यथावत् तै रहेको थियो । हामी अघि बढ्दै जाँदा बाटामा उखु खेति अवलोकन गर्दै जाँदा १:२२ मा हामी मूलधाट पुग्याँ ।

मूलधाट उखु र आँपको लागि प्रसिद्ध स्थान रहेको छ । यहाँको मुख्य आकर्षक तमोर खोलामा बनेको पुल रहेको छ, जसको निर्माण वि.सं. २०३६ सालमा भएको हो । हामी त्यहाँ गएर अवलोकन गर्न थाल्याँ, साथीहरु सबैजना भने फोटो खिच्न व्यस्त हुनुभयो । करिब ३० मिनेट पछि हामीले मूलधाट सँग विदा मागेर फेरी आएकै बाटो तर्फ फर्किन थाल्याँ । अबको हाम्रो अन्तिम गन्तव्य भेडेटार रहेको थियो । २:३७ तिर हामी भेडेटार पुग्याँ । गाडी पार्क गरेर सबैजना भ्यूटावर तिर जाने कुरा हुँदै थियो तर पछि हामीलाई थाहा भयो कि भेडेटार भ्यूटावरलाई मर्मत गरेर स्काइ वाक बनाउने योजना रहेछ, त्यसैले त्यहाँ निर्माण कार्य चलिरहेको अवस्थाले गर्दा हामीलाई प्रवेशमा अनुमति मिलेन । त्यसैले हामीले भेडेटार बजार घुम्ने निर्णय गर्याँ । कोही साथीहरु खाजा खान होटेल तर्फ पस्लुभयो त कोही फलफुल किन्न बजार तर्फ लाग्नुभयो । हामी भने चिया पिउन भनेर होटेल तिर पस्याँ । करिब १ घण्टा पछि हामी सबैजना भेला भयाँ र गाडीमा चढेर घर तर्फ अघि बढ्याँ । ४:३५ तिर हामी इटहरी आइपुग्याँ हाम्रो निर्धारित योजना खाजा पनि खुवाउने थियो । त्यसैले होटेल अगाडि गाडी राकेर सबैजना होटलतर्फ बढ्याँ । कोही साथीहरुले चाउमिन, कोहीले मःम, कोहीले मिठाईको परिकार त कोही साथीहरुले समोसा खानुभयो । केहिबेर पछि हामी सबैजना गाडीमा चढेर अगाडि बढ्याँ । हामी ६:२० मा उल्लाबारी, ६:४६ मा पाडाजुँगी हुँदै करिब ७:४० तिर क्याम्पस आइपुग्याँ । चालक र सहचालकलाई धन्यवाद दिँदै सर्त अनुसारको रूपैया सहित विदाई गरियो । त्यसपछि सबैजना आ-आफ्नो घरतर्फ लाग्याँ ।

भ्रमणको उपलब्धी:

भ्रमण भनेको कुनै कुरालाई प्रत्यक्षा रूपमा अवलोकन गरेर प्राकृतिक, धार्मिक, सांस्कृतिक, ऐतिहासिक क्षेत्रको बारेमा ज्ञान लिन र सिक्कनको लागि गरिने योजनावद्ध यात्रा हो । यी उल्लेख गरिएका पक्षहरुको बारेमा सिकाइ प्राप्त गर्दै समग्रमा देहाय बमोजिमका उपलब्धिहरु हासिल भएको छ ।

- बुढासुब्बा, दन्तकाली, पिण्डेश्वरी मन्दिरको दर्शन,
- नमस्ते भरनाको अवलोकन,
- मूलधाट स्थित तमोर खोलामा बनेको पुलको अवलोकन,
- भेडेटार बजारको अवलोकन,
- विभिन्न ठाउँहरुको मानिसहरुको सामाजिक आर्थिक रहनसहनको बारेमा जानकारी ।

४) भ्रमणको सवलपक्षहरू:

- विद्यार्थीहरु अनुशासित र मर्यादित रहनु,
- भ्रमणमा सहभागी विद्यार्थीहरु तथा शिक्षकहरुको सुमधुर सम्बन्ध रहनु,
- गाडि स्टाफबाट सहयोगी भूमिका पाइनु,
- विद्यार्थीहरु सक्रिय रहनु,
- न्यून मुत्यमा धेरै ठाउँहरुको अवलोकन गर्न पाइनु,
- भ्रमणको क्रममा शिक्षक र विद्यार्थी बिरामी नहनु ।

५) भ्रमणको दुलर्तपक्षहरू:

- सम्पूर्ण विद्यार्थीहरुलाई समेट्न नसकिनु,
- भ्रमणको बारेमा पूर्व तयारी र छलफल कम हुनु,
- औद्योगिक क्षेत्र अवलोकनको मौका नमिल्नु,
- भ्रमणलाई उपलब्धिमूलक बनाउन पूर्व योजना नहनु,
- फोटो खिच्ने कार्यमा बढी सक्रिय हुनु ।

६) निर्कष तथा सुझाव:

शैक्षिक भ्रमण क्याम्पसको आर्थिक कार्ययोजना भएपनि विभिन्न कारणहरूले गर्दा यसको व्यवस्थापन जर्ने समय थोरै भएको कारणले केहि कमी कमजोरी भएतापनि समग्रमा हाम्रो भ्रमण उपलब्धिमूलक नै रहेको छ । भ्रमणको क्रममा आर्थिक व्यवस्थापन तथा अन्य पक्षहरु चुस्त दुरुस्त भएको छ । यस शैक्षिक भ्रमणको गतिविधि र उपलब्धिका आधारमा देहाय बमोजिमका सुझावहरु प्रस्तुत गरिएको छ ।

- भ्रमणको बारेमा पूर्व तयारी र छलफल गर्न क्याम्पसबाट जिम्मेवारी भूमिका खेल्नु पर्ने,
- भ्रमणलाई उपलब्धिमूलक बनाउन पूर्व योजनाहरु बनाउनुपर्ने,
- भ्रमणको उद्देश्य, विद्यार्थीको संलग्नता, आर्थिक व्यवस्थापन जस्ता विषयमा छलफल गर्नुपर्ने ।

अन्यमा, भ्रमण सफल गराउन सहयोग गर्नुहोने क्याम्पस प्रमुख आदरणीय पुष्प रिजाल ज्यू, विभिन्न संकायका विभागीय प्रमुखज्यूहरु, सम्पूर्ण शिक्षक एवं विद्यार्थी साथै भ्रमण व्यवस्थापनमा सहयोग गर्नुहोने सम्पूर्ण साथीहरु प्रति धन्यवाद ज्ञापन गर्दछु ।

७। शैक्षिक भुमण आमदानी र खर्च विवरणः

आमदानी तर्फ

क्र.सं.	विवरण	संख्या	दर	जम्मा
१.	क्याम्पस द्वारा सहयोग	१	५०००	रु.५०००
२.	विद्यार्थी द्वारा संकलन	४२	१०००	रु.४२०००
	जम्मा			रु.४७०००

खर्च तर्फ

क्र.सं.	विवरण	खर्च रकम
१.	गाडी भाडा	रु.२४०००
२.	खाना खर्च	रु.७७४०
३.	खाजा खर्च	रु.३०००
४.	पानी (४ काटुन)	रु.५००
५.	विस्कुट (४ दर्जन)	रु.८००
६.	नमस्ते भनरना प्रवेश शुल्क	रु.१८००
७.	अन्य खर्च	रु.१६००

खुद बचत रकम: रु.८३६०

८) भ्रमण कार्यक्रममा सहभागीहरुको नामावली:

Affiliated To Tribhuvan University

फाल नं :- ०२३-४४४४४४०

सीतारमेश बहुमुखी क्याम्पस

Sita-Ramesh Multiple Campus

च. नं: ८८/२०२०/०८९
प. सं: २०२०/०९/०६

बुद्धशान्ति-१, भापा, (नेपाल)
Buddhashanti-1, Jhapa (Nepal)
कोशी प्रदेश/ Koshi Pradesh
स्था./ Estd. :- २०६७/2067

Web: www.sitarameshcampus.edu.np
Gmail: sitarames2067@gmail.com

मिति २०८०/०९/०६

सीतारमेश बहुमुखी क्याम्पसमा स्नातक तह दोश्रो वर्षमा अध्ययनरत वि.ए.इ. तथा वि.वि.एस का
विद्यार्थीहरु मिति २०८०/०९/०६ गते हुने शैक्षिक भ्रमणमा सहायक प्राध्यापक श्री रजिना बराल सहित
सम्मिलित हुने विद्यार्थीहरुको नामावली यसप्रकार रहेको छ।

BBS 2nd year

1. Pratik Bhattacharai
2. Nabin Gaitaula
3. Abhaya Adhikari
4. Anisha Acharya
5. Sabina Dhakal
6. Parisha Adhikari
7. Muna Acharya
8. Dikshya Poudel
9. Jeena Limbu
10. Arun Baniya
11. Anish Bhattacharai
12. Basanti Dahal
13. Sumnima Rai
14. Ghanendra Dangal
15. Alisha B.K
16. Anish Ghimire
17. Sanjay Tamang
18. Arun Shrestha
19. Samikshya Ghimire
20. Archana Poudel
21. Rashmi Tiwari
22. Santosh Kattel
23. Bipul Dhakal
24. Bishal Acharya
25. Khemhangma Limbu

BED 2nd year

1. Barsha Rai
2. Sujata Dahal
3. Bhisma Neupane
4. Kaushila Rai
5. Anjana Rai
6. Sambhu Gautam
7. Rabin Lawagun
8. Januka Bhattacharai
9. Sanija Pathak
10. Sabina Khanal
11. Srijana Rai
12. Sujata Rai
13. Srijana youngjan
14. Jharna Rai
15. Ritika Baral
16. Indira Khanal
17. Lila Khanal

व्याख्यास प्रमुख
पुष्पप्रसाद रिजाल